

Sygn. akt II CSK 30/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie ze skargi A. A. S. i B. D. I.
przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Starosty W. i Gminy W.
o wznowienie postępowania w sprawie I Ns (...) Sądu Powiatowego w W.
wszczętej z wniosku Skarbu Państwa - Wydziału Finansowego Prezydium
Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ł.
o przejęcie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 czerwca 2017 r.,
na skutek skarg kasacyjnych skarżącego A. A. S.
oraz skarżącej B. D. I.
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 27 kwietnia 2016 r., sygn. akt I Ca (...),

- 1) odrzuca skargi kasacyjne,**
- 2) oddala wnioski Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej
Rzeczypospolitej Polskiej o zasądzenie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Uczestniczka B. D. I. i uczestnik A. A. S. złożyli skargi kasacyjne od reformatoryjnego postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 27 kwietnia 2016 r., którym zmieniono postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 4 stycznia 2016 r. oddalające skargę o wznowienie postępowania w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Wydziału Finansowego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ł. z udziałem L. S. , K. S., N. S., D. S. i K. S. o przejęcie nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa poprzez odrzucenie skargi w całości oraz oddalono apelacje tych uczestników w pozostałym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia.

Zgodnie z art. 519¹ § 1 k.p.c. w sprawach z zakresu prawa rzeczowego rozpoznawanych w trybie nieprocesowym skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego przysługuje jedynie od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Skarga o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia umożliwiającym wzruszenie prawomocnych orzeczeń, dlatego podlega szczególnym rygorom odnośnie formy i treści, zaś przepisy regulujące tę instytucję nie mogą podlegać wykładni rozszerzającej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 1999 r., CKN 184/98). Orzeczenie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania nie może być utożsamiane z postanowieniem w przedmiocie odrzucenia wniosku. Wprawdzie skarga ta odpowiada pewnym cechom pozwu, jednak nie jest środkiem inicjującym nową sprawę w sensie merytorycznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2014 r., III CZ 31/14, nie publ.). Postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania

podlega zaskarżeniu, ale wyłącznie zażaleniem (art. 394¹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), i to wyłącznie wówczas, gdyby w wypadku wznowienia skarżącemu przysługiwała skarga kasacyjna (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2008 r., IV CZ 36/08, z dnia 10 marca 2011 r., III UZ 2/11, z dnia 18 marca 2015 r., I CZ 22/15 oraz z dnia 25 maja 2016 r., V CZ 19/16 - nie publ.). W judykaturze panuje ponadto ugruntowany pogląd, że od postanowienia oddalającego zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania prowadzonego w trybie nieprocesowym skarga kasacyjna nie przysługuje (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2012 r., III CSK 57/12, z dnia 24 lutego 2012 r., I CSK 443/11, na tle poprzedniego stanu prawnego postanowienie z dnia 11 stycznia 2006 r., III CZ 103/05). W powołanych orzeczeniach Sąd Najwyższy wyraźnie odróżnia postanowienie o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku w postępowaniu nieprocesowym wskazując na odmienny ich charakter procesowy, w pierwszym wypadku - swoisty nadzwyczajny środek zaskarżenia, w drugim - pismo wszczynające postępowanie. Uczestnicy objęli skargą także postanowienie oddalające apelację w przedmiocie kosztów procesu. Takie orzeczenie nie podlega samoistnemu zaskarżeniu skargą kasacyjną, co skutkuje jej odrzuceniem także w tej części.

Z tych względów skargi kasacyjne uczestników jako niedopuszczalne podlegają odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c..

O kosztach postępowania, w braku podstaw do odstąpienia od zasady obciążenia stron kosztami poniesionymi we własnym zakresie, postanowiono zgodnie z art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.